

معرفی روش‌های سرمایه گذاری جمعی و راه کارهای گسترش آن در کشور و استان اصفهان با توجه به پتانسیل موجود دیگر

- نام پژوهش: معرفی روش‌های سرمایه گذاری جمعی و راه کارهای گسترش آن در کشور و استان اصفهان با توجه به پتانسیل موجود دیگر
- کدشناسایی: ۱۱۱۱۱۰۶۰۶ تهیه شده: واحد پژوهش و بررسی های اقتصادی
- انتشارات: اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی اصفهان
- تاریخ انتشار: شهریور ماه ۱۴۰۱
- صاحب امتیاز: اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی اصفهان
- تهیه کننده: دکتر میمنت ابراهیمی
- ناظر علمی: دکتر زهرا زمانی، دکتر مصطفی مبینی دهکردی

● خلاصه مدیریتی

شرکت‌های کوچک و متوسط با وجود نقش ارزنده‌ای که در اقتصادهای ملی ایفا می‌کنند، اما به دلیل ماهیت و ویژگی‌های خاص خود، با مشکلات زیادی در تامین مالی وجوه مورد نیاز، نسبت به بنگاه‌های بزرگ مواجه هستند. بعد از بحران مالی ۲۰۰۸ بانک‌ها در تامین مالی و سرمایه‌گذاری پروژه‌ها دچار مشکل شدند، با توجه به گسترش اینترنت و ناتوانی شبکه بانکی در ارائه تسهیلات به شرکت‌های کوچک و متوسط، پلتفرم‌های سرمایه‌گذاری جمعی شروع به گسترش کردند و هر ساله سهم این نوع سرمایه‌گذاری بیشتر شد، به نحوی که در سال ۲۰۱۲ حدود ۲/۷ میلیارد دلار و در سال ۲۰۱۳، ۵/۱ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری جمعی در سراسر جهان انجام شد و انتظار می‌رود سرمایه‌گذاری جمعی در سال ۲۰۲۵ به هزار میلیارد دلار برسد. این روش سرمایه‌گذاری در ایران سابقه طولانی ندارد و تقریباً از سال ۱۳۹۹ با ایجاد چند پلتفرم که زیر مجموعه فرابورس هستند شکل گرفته است اما با وجود سابقه کم این پلتفرم‌ها، تاکنون بالغ بر ۱۶۴۷ میلیارد ریال سرمایه‌گذاری جمعی از طریق این پلتفرم‌ها انجام شده است.

روش‌های سرمایه‌گذاری جمعی را می‌توان به ۵ دسته اهدای جمعی، حمایت جمعی، پیش فروش جمعی، مشارکت جمعی و خرید سهام جمعی طبقه بندی کرد. پلتفرم‌های سرمایه‌گذاری جمعی موجود در ایران به دو دسته کلی تقسیم می‌شوند. دسته اول از روش اهدای جمعی برای امور خیریه استفاده می‌کنند و دسته دوم که اکثر پلتفرم‌ها را تشکیل می‌دهند از روش مشارکت جمعی استفاده کرده و سرمایه‌گذار پس از اتمام پروژه اصل و سود بدست آمده از پروژه را دریافت می‌کند و از پروژه خارج می‌شوند. سایر روش‌های سرمایه‌گذاری جمعی مانند خرید سهام و پیش فروش جمعی در ایران آنچنان مورد استفاده

● قرار نگرفته است.

در این پژوهش علاوه بر معرفی روش‌های سرمایه‌گذاری جمعی به بررسی ظرفیت‌های این ابزار تامین مالی پرداخته شده است و ریسک‌های مشارکت کنندگان، کارآفرینان و درگاه‌های واسط نیز مورد بررسی قرار گرفته است که با گسترش استفاده از این ابزار باید توجه ویژه‌ای به این موارد داشت. ایجاد بازار ثانویه برای نقدشوندگی بیشتر در این روش سرمایه‌گذاری، اصلاح قوانین برای حمایت بیشتر از استارت‌آپ‌ها، استفاده از تمامی روش‌های سرمایه‌گذاری جمعی در پلتفرم‌ها جهت تشویق تمامی سرمایه‌گذاران ریسک‌پذیر و ریسک‌گریز به شرکت در نوع سرمایه‌گذاری و معرفی بیشتر این ابزار نوین از طریق رسانه‌های جمعی و رسانه‌های اجتماعی از جمله راهکارهای پیشنهادی جهت گسترش استفاده از این روش سرمایه‌گذاری می‌باشد.

● مقدمه

یکی از عوامل مهم برای به نتیجه رسیدن ایده‌ها، تامین سرمایه مورد نیاز می‌باشد. مسائل مالی از مهم‌ترین موانع پیش روی کارآفرینان است. از این میان، شرکتهای با اندازه کوچک و متوسط از مشکلات بیشتری در این زمینه برخوردار هستند. شرکت‌های کوچک و متوسط با وجود نقش ارزنده‌ای که در اقتصادهای ملی ایفا می‌کنند، اما به دلیل ماهیت و ویژگی‌های خاص خود، با مشکلات زیادی در تامین مالی وجوه مورد نیاز، نسبت به بنگاه‌های بزرگ مواجه هستند. این شرکت‌ها در مقایسه با بنگاه‌های بزرگ، نه تنها به دلیل کوچک بودن، بلکه به دلیل ثبات کمتر و عدم توانایی برآورده نمودن پیش‌نیازهای لازم جهت پذیرفته شدن در بورس اوراق بهادار، عموماً نمی‌توانند به تامین مالی از بازار سرمایه، بپردازند. از این رو کمیود منابع مالی به عنوان یکی از مهم‌ترین مشکلات پیش روی این بنگاه‌ها

روش‌های
سرمایه‌گذاری
جمعی را می‌توان
به ۵ دسته اهدای
جمعی، حمایت
جمعی، پیش
فروش جمعی،
مشارکت جمعی و
خرید سهام جمعی
طبقه بندی کرد.

معرفی روش‌های سرمایه‌گذاری جمعی و راه‌کارهای گسترش آن در کتور و استان اصفهان با توجه به پتانسیل موجود | تیر ماه ۱۴۰۰

شده، نسبت به تامین مالی آن مشارکت می‌کنند و این چرخه رتبه بندی و مشارکت تا زمانی تکرار می‌شود که طرح‌های منتخب به هدف تامین بودجه کامل رسیده و از فهرست سرمایه‌گذاری خارج شود. علاوه بر دو عامل ذکر شده در طرفین این تعامل، بازیگر سومی هم نقش «سازمان تامین مالی جمعی» را بازی می‌کند. این بازیگر در واقع همان بستر مشارکتی است که از مجموعه سیستم‌ها و فرآیندهای گردش اطلاعات و گردش کار تشکیل شده است (پلتفرم یا درگاه واسط) و در یک کلام همگراکننده جماعتی است که عزم حمایت و مشارکت در تامین مالی طرح‌ها و فرصت‌ها را دارند. به عبارتی، رویکرد تامین مالی جمعی از یک نظام سلسله مراتبی مسطح برخوردار است که در آن صاحبان سرمایه، مستقیماً و بدون واسطه به سوی متقاضیان سرمایه هدایت می‌شوند. از این رو با تعبیر «بانکداری اجتماعی» نیز شناخته می‌شود. در این گزارش سعی شده است، علاوه بر آشنایی با مفاهیم کلی سرمایه‌گذاری جمعی به اهمیت، مزایا، مدلها، چارچوب و موانع پیشروی آن اشاره شود.

● **اهداف مشارکت کنندگان در سرمایه‌گذاری جمعی**
اهداف آغازکنندگان یا شرکت کنندگان در سرمایه‌گذاری جمعی را می‌توان در ۳ گروه پیشنهادی زیر خلاصه نمود:

● غیرمادی (غیرانتفاعی):

مهم‌ترین تاکید در این نوع پروژه اهداف غیرانتفاعی و اجتماعی است. به عنوان مثال مراقبت‌های بهداشت عمومی، زیرساخت‌های عمومی، کمک به توسعه خارجی، کمک به خیریه عمومی، پروژه‌های تحقیقاتی عمومی، نرم‌افزارهای

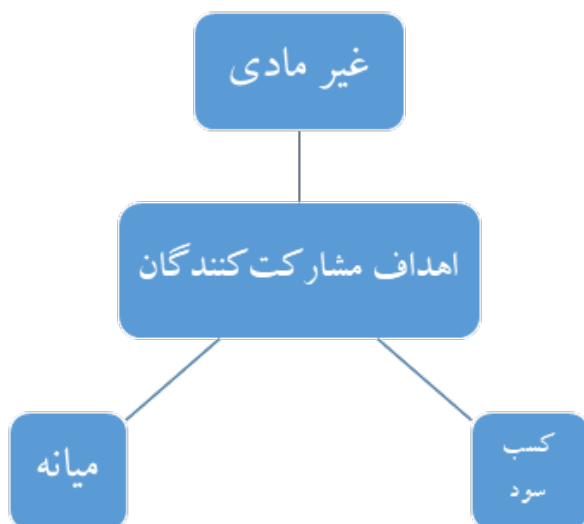
عمل نموده و فعالیت آنها را با مسائل و تنگناهای بی‌شماری مواجه کرده است.

سرمایه‌گذاری جمعی آخرین حلقه در عصر کنونی برای تامین خارجی سرمایه، به جای استفاده از وام‌های بانکی، فرشتگان کسب و کار و سرمایه‌گذاری مخاطره‌پذیر است. این گروه که معمولاً کاربران اینترنتی هستند با هدف حمایت جمعی، شکل گرفته و با پرداخت بخشی یا تمام هزینه سرمایه‌گذاری مورد نظر جهت اجرای یک ایده یا انجام یک پروژه، از افراد ایده‌دهنده حمایت می‌کنند.

تامین و توزیع بودجه در تامین مالی جمعی مبتنی بر تمرکز زدایی است، در الگوهای رایج تامین مالی که مبتنی بر «مدل خطی و متمرکز تجمع منابع مالی و سرمایه‌گذاری» است، یک واسطه در نقش کارگزار عمل می‌کند. لیکن در نظام مالی جمعی، تامین و مسیریابی منابع مالی به سوی فرصت‌های سرمایه‌گذاری و کارآفرینی، از «مدل شبکه‌ای و توزیع شده» تبعیت می‌کند. با این توصیف که کارآفرینان و سرمایه‌گذاران (مشارکت‌کنندگان) در یک بستر مشارکتی که نوع تکامل یافته‌ای از شبکه‌های اجتماعی است، به تعامل با یکدیگر می‌پردازند. در یک طرف این تعامل، مجموعه‌ای از فرصت‌های سرمایه‌گذاری در غالب ایده و پروژه وجود دارد که توسط کارآفرینان معرفی می‌شود و از جمع درخواست می‌کنند تا برای تامین مالی مشارکت کنند. در طرف دیگر، جمعیتی از علاقمندان به سرمایه‌گذاری هستند که با تکیه بر خرد جمعی و نظام ارزیابی مبتنی بر خرد جمعی شبکه، ضمن تبادل آراء و ارزیابی میزان ریسک و سود هر یک از فرصت‌ها،

سرمایه‌گذاری جمعی آخرین حلقه در عصر کنونی برای تامین خارجی سرمایه، به جای استفاده از وام‌های بانکی، فرشتگان کسب و کار و سرمایه‌گذاری مخاطره‌پذیر است. این گروه که معمولاً کاربران اینترنتی هستند با هدف حمایت جمعی، شکل گرفته و با پرداخت بخشی یا تمام هزینه سرمایه‌گذاری مورد نظر جهت اجرای یک ایده یا انجام یک پروژه، از افراد ایده‌دهنده حمایت می‌کنند.

● منبع: مطالعات پژوهش

به رتبه بندی و اولویت‌گذاری آنها می‌پردازند که در نهایت با انتخاب خوش‌آئینه‌ترین فرصت‌های معرفی منبع باز و غیره. ● برای کسب سود:

معرفی روتن‌های سرمایه‌گذاری جمعی و راه کارهای گسترش آن در کتور و استان اصفهان با توجه به پتانسیل موجود | تیر ماه ۱۴۰۰

این نوع از کمک‌های خیریه بیشتر شبیه به حمایت مالی هستند. اگر چه در اصل یک عمل نوع دوستانه است ولی دریافت کنندگان هیچ‌گونه وظیفه‌ای برای اعطای پاداشی به خیر در مقابل حمایت او ندارند. یکی از مشخصه‌های سرمایه‌گذاری جمعی اعطای پاداش به اهداکنندگان برای حمایتشان می‌باشد. این پاداش‌ها اغلب غیرمادی یا دارایی‌های کم‌ارزش هستند مانند یک پیام تشکر پست الکترونیک، تیشرت تبلیغاتی، دست‌خط یک هنرمند یا ذکر نام سرمایه‌گذار بر روی محصول تولید شده، دعوت‌نامه برای بازدید از محل پروژه یا پیش‌نمایش اختصاصی یا صرف شام و غیره.

● حمایت جمعی

در اینجا سرمایه‌گذار به وضوح دنبال اهداف تجاری مانند راه‌اندازی یک شرکت، سرمایه‌گذاری یک پروژه تجاری در شرکت موجود، ترفیع خدمات خصوصی جدید، پروژه تحقیق و توسعه در یک شرکت، سرمایه‌گذاری در یک فیلم تجاری و یا یک آلبوم موسیقی و غیره می‌باشد.

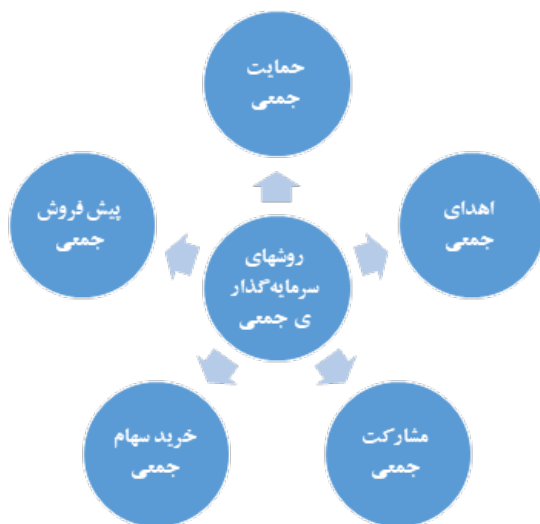
● میانه:

در برخی پروژه‌ها هدف به وضوح قابل تشخیص نیست و هنوز روشن نشده است که چه پس‌زمینه‌های تجاری در درازمدت خواهد داشت. در این صورت، در زیر گروه میانه قرار می‌گیرد که پروژه‌های حوزه سرگرمی و یا رسانه‌های خصوصی و عمومی، خدمات جدید و یا شبکه‌های اجتماعی

● جدول ۱. اهداف مشارکت کنندگان در سرمایه‌گذاری جمعی

شماره	هدف	مشخصات هدف	مثال
۱	غیرمادی (غیرانتفاعی)	اهداف غیرانتفاعی و اجتماعی	مراقبت‌های بهداشت عمومی، زیرساخت‌های عمومی، کمک به خیریه‌ها و ...
۲	کسب سود	اهداف تجاری	سرمایه‌گذاری روی یک پروژه، سرمایه‌گذاری روی یک فیلم، سرمایه‌گذاری روی یک آلبوم موسیقی و ...
۳	میانه	هدف به وضوح مشخص نیست	حوزه سرگرمی، رسانه‌های خصوصی و عمومی، ایجاد شبکه‌های اجتماعی

در حالت اهدای جمعی سرمایه‌گذار پروژه یا حامی در مورد پاداش مشخصی که آغازگر متعهد شده است پرداخت کند توافق دارند و اغلب این پاداش‌ها به خدماتی مانند روابط عمومی یا بازاریابی برای حامیان است.

در این حالت سرمایه‌گذار پروژه یا حامی در مورد پاداش مشخصی که آغازگر متعهد شده است پرداخت کند توافق دارند و اغلب این پاداش‌ها به خدماتی مانند روابط عمومی یا بازاریابی برای حامیان است.

● پیش‌فروش جمعی

در این حالت از سرمایه‌گذاری جمعی، کمک مالی در قالب پیش‌خرید و یا پیش‌سفارش به منظور حمایت در تولید محصول به عنوان مثال کتاب، فیلم، نرم‌افزار و یا خدمت

بر روی وب مانند اسکایپ، فیس‌بوک و یوتیوب نمونه‌هایی از آن هستند.

● روش‌های سرمایه‌گذاری جمعی

روش‌های سرمایه‌گذاری جمعی را می‌توان به ۵ دسته اهدای جمعی، حمایت جمعی، پیش‌فروش جمعی، مشارکت جمعی و خرید سهام جمعی طبقه‌بندی کرد.

● اهدای جمعی

معرفی روش‌های سرمایه‌گذاری جمعی و راه‌کارهای گسترش آن در کتور و استان اصفهان با توجه به پتانسیل موجود | تیر ماه ۱۴۰۰

کنندگان بی‌تجربه هستند یا اینکه خودشان علاقه ای به مدیریت فرآیند پیچیده سرمایه‌گذاری جمعی را ندارند، این وظایف به واسطه‌ها محول می‌شود. پلتفرم‌های سرمایه‌گذاری جمعی بوسیله حمایت مالی از شرکت جهت بالا بردن سرمایه، منفعت ایجاد می‌کند. بسیاری از پلتفرم‌های سرمایه‌گذاری جمعی سود را در قالب خرید سهام در کسب و کار ارائه می‌دهند. با توجه به تنوع انواع مدل‌های کسب و کار پلتفرم‌های واسط، می‌توان آن‌ها را در چند مدل پایه زیر دسته‌بندی کرد.

● مدل تضمین آستانه

این مدل، همچنین ممکن است سرمایه‌گذاری سود

می‌باشد. در مقابل آغازگر تعهد می‌کند که نسخه‌ی اولیه از محصول یا خدمت، تحویل خریدار شود. در این صورت سرمایه‌گذاری جمعی اساساً یک سفارش محصول است و مشمول مالیات نیز می‌شود.

● مشارکت جمعی

یکی از گزینه‌های سرمایه‌گذاری جمعی شیوه‌ی وام‌دهی بلند مدت براساس اصل به اشتراک‌گذاری منافع است. پرداخت‌کننده‌ی وام، سود دریافت نمی‌کند بلکه در سرمایه‌گذاری مخاطره پذیر شرکت می‌کند. در پایان دوره مشخص شده اعطای وام، افراد حامی به اندازه سهام توافق شده از درآمد که می‌تواند معادل یا چند برابر اصل وام باشد را دریافت می‌نمایند. همچنین ممکن است سرمایه‌گذاری سود

● جدول شماره ۲. انگیزه‌های مشارکت‌کنندگان در سرمایه‌گذاری جمعی

شماره	انگیزه مشارکت‌کننده‌گان	هدف	نوع پاداش	مثال از نوع پاداش
۱	اهدای جمعی	کمک‌های خیریه	پاداش غیر مادی و کم ارزش	پیام تشکر، تشریح تبلیغاتی و ...
۲	حمایت جمعی	اهداف تجاری	مشخص و تعیین شده اما غیرمادی	خدماتی مانند بازاریابی برای حامیان
۳	پیش‌فروش جمعی	تجاری و غیر تجاری	بدست آوردن نسخه اولیه یک اثر	مانند نسخه اولیه کتاب، نرم افزار، فیلم و ...
۴	مشارکت جمعی	تجاری و کسب سود	مشارکت در یک طرح تجاری و اقتصادی	در انتهای دوره به اندازه سهم خود از طرح سود بدست می‌آورد
۵	خرید سهام جمعی	کسب سود و مالکیت	خرید سهام یک طرح اقتصادی	از سود سهام، حق رای و مالکیت شرکت برخوردار می‌شود.

کاربرد فراوانی دارد و هسته بسیاری از پلتفرم‌ها را تشکیل می‌دهد. مشخصه اصلی این مدل آن است که پلتفرم و آغازگر پروژه در یک دوره توافق شده بین دو هفته تا چند ماه که به اصطلاح حد آستانه نامیده می‌شوند قبل از هرگونه تراکنش مالی، مبلغ پول مورد نظر، از طریق مشارکت حامیان و یا سرمایه‌گذاران جمعی تا زمان معینی تامین شود. در مدل آستانه، هیچ جریان پشتیبانی وجود ندارد و حامیان تنها

مطلوبی نداشته باشد و با ضرر همراه باشد.

● خرید سهام جمعی

این نوع سرمایه‌گذاری خرد در عمل پیچیده‌ترین حالت سرمایه‌گذاری جمعی است. در این حالت پاداش سرمایه‌گذاران جمعی در ازای سرمایه‌گذاری در سهام، سود سهام و یا حق رای سهام مخاطره آمیز است.

یکی از گزینه‌های سرمایه‌گذاری جمعی شیوه وام‌دهی بلند مدت براساس اصل به اشتراک‌گذاری منافع است. پرداخت‌کننده‌ی وام، سود دریافت نمی‌کند بلکه در سرمایه‌گذاری مخاطره پذیر شرکت می‌کند. در پایان دوره مشخص شده اعطای وام، افراد حامی به اندازه سهام توافق شده از درآمد که می‌تواند معادل یا چند برابر اصل وام باشد را دریافت می‌نمایند.

قول پرداخت می‌دهند در صورتیکه مقدار مشخص شده در مدت به توافق رسیده تامین شود، سرمایه‌گذاران متعهد به پرداخت می‌شوند. در برخی از مدل‌های کسب و کار مبلغ

● مدل‌های پلتفرم واسط سرمایه‌گذاری جمعی

به خاطر اینکه تعداد حامیان و تعاملات پرداختی کوچک بسیار زیاد هستند و از طرف دیگر بسیاری از مشارکت

تعهد شده به یک حساب ثالث رسمی انتقال داده شده و

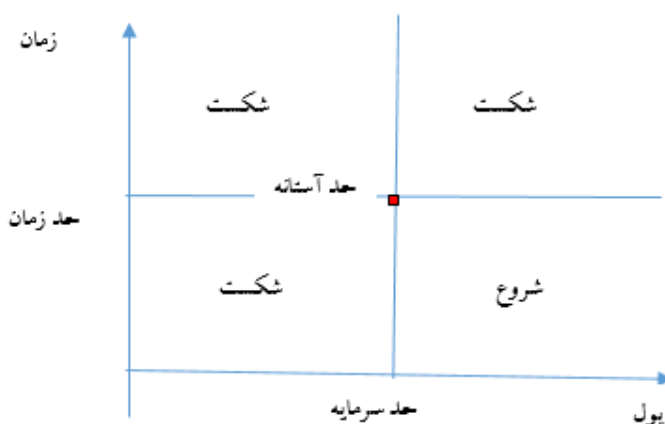
در آن نگاه داشته میشود که توسط پلتفرم یا واسط اداره می‌شود. به دلیل اینکه وضعیت مراحل سرمایه‌گذاری کاملاً شفاف شود، پلتفرم یک وب‌سایت برای اداره پروژه طراحی می‌کند که در آن جامعه اینترنتی یا عموم مردم علاقه‌مند می‌توانند وضعیت فعلی تعهدات انجام شده و تعداد حامیان را ببینند. پلتفرم تعهدات را مدیریت میکند و پس از آن که مجموع پول تعهد شده تا قبل از پایان دوره آستانه تامین شد، تعهدات به تراکنش‌های مالی تبدیل میشوند و مبلغ از حساب ثالث رسمی آزاد شده و به حساب پروژه

بین شرکا در قالب قرارداد اعتباری است.

● سرمایه‌گذاری یا مدل سهام

مدل‌های سرمایه‌گذاری و یا مدل سهام برای اولین بار از طریق دو پلتفرم متخصص در کسب و کار موسیقی به نام‌های سلاباند و بانداستاکس شناخته شد. آغازگران پروژه موسیقی دانان بودند. پلتفرم‌های شریک، یک دوره زمانی و مبلغ مشخصی پول که به عنوان یک آستانه خدمت تعریف می‌کنند. آنها این مبلغ را به هزاران بخش مساوی تقسیم می‌کنند و از طریق پلتفرم واسط به عنوان سهام شراکت با قیمت ثابت به اجتماع ارائه می‌کنند. تعهد از این پس آغاز

● مدل تضمین آستانه در سرمایه‌گذاری جمعی

می‌شود و مشابه مدل آستانه، زمانی که حد آستانه تامین شود به اصطلاح فاز سرمایه‌گذاری آغاز می‌شود. در این حالت نیز تا زمان آستانه، افراد اجتماع فقط تعهد می‌دهند و بعد از تامین شدن تراکنش اتفاق می‌افتد.

● مدل هولدینگ

پلتفرم موسیقی باند استاکس، که در مدل قبلی معرفی شد و پلتفرم فرانسوی وایسد که هر دو متخصص استارت‌آپ هستند مدل سرمایه‌گذاری را تکمیل کردند. در این مدل گرداننده پلتفرم به عنوان یک شرکت سرمایه‌گذاری و هولدینگ یک شرکت وابسته به عنوان دارایی شخصی برای هر پروژه که از سرمایه‌گذاری‌های مخاطره‌آمیز قرار است تامین شود، تاسیس می‌کند. پلتفرم واسط با سرمایه خود اقدام به خرید سهام شرکت‌ها نموده و با سود حاصل از این کار ادامه فعالیت می‌دهند هر پلتفرم از مشارکت خود استفاده می‌کند و آن را در جمع هدف به فروش می‌رساند. در این روش فرد به عنوان یک سرمایه‌گذار مستقل در سرمایه‌گذاری جمعی پر مخاطره، در کنار دیگر سرمایه‌گذاران بالقوه از بازار سرمایه مرسوم عمل می‌کند.

● مدل باشگاه

در این روش سهام مربوط به پروژه به صورت اوراق بهادار بین اعضای سرمایه‌گذاران هم‌سو که باشگاه را سازماندهی کرده‌اند توزیع می‌شود. ارائه عمومی فرصت‌های سرمایه‌گذاری یا اوراق بهادار به

منتقل میشود اگر آستانه تامین نشده باشد، جمع‌آوری پول ناموفق در نظر گرفته میشود و تراکنش‌های مالی اجازه صدور پیدا نمی‌کند و با احترام به مشارکت کنندگان انتقال داده می‌شود. مدل تعهد آستانه یا اصل همه یا هیچ، مدل غالب برای سرمایه‌گذاری جمعی پروژه‌ها است که با هدف جمع‌آوری سرمایه از طریق کمک‌های مالی، حمایت، پیش‌فروش و یا پیش‌سفارش می‌باشد. در مدل‌های کسب و کار پیشرفته‌تر پلتفرم تمایل به ترکیب این مدل با ویژگی‌های دیگر مانند مدل‌های اعطای وام و یا سرمایه‌گذاری را نیز دارد.

● مدل‌های وام کوچک

پلتفرم‌های مختلفی وجود دارد که براساس مدل به اشتراک‌گذاری نقطه به نقطه واسطه اعتبارات کوچک می‌شود، به عنوان مثال از شخصی به شخص دیگر بدون دخالت یک بانک این انتقال انجام می‌شود. پلتفرمی آلمانی به نام اسمائو تضمین وام را از جمع‌آوری برای پروژه‌های خصوصی فراهم می‌کند و با توجه به اصل آستانه، وام را در زمانی که به هدف موردنظر رسیده باشد به شخص آغازگر پروژه واگذار می‌کند. اسمائو سپس اقساط بازپرداخت را از بدهکار که آغازگر پروژه است وصول می‌کند و آنها را به جمعیت وام‌دهنده ارسال می‌کند. در این مدل ارتباط بین وام‌دهنده و بدهکار به طور کامل ناشناس باقی می‌ماند، در حالی که قرض‌دهی اشتراکی معمولاً شامل تماس شخصی

مدل تعهد آستانه یا اصل همه یا هیچ، مدل غالب برای سرمایه‌گذاری جمعی پروژه‌ها است که با هدف جمع‌آوری سرمایه از طریق کمک‌های مالی، حمایت، پیش‌فروش و یا پیش‌سفارش می‌باشد. در مدل‌های کسب و کار پیشرفته‌تر پلتفرم تمایل به ترکیب این مدل با ویژگی‌های دیگر مانند مدل‌های اعطای وام و یا سرمایه‌گذاری را نیز دارد.

معرفی روش‌های سرمایه‌گذاری جمعی و راه‌کارهای گسترش آن در کتور و استان اصفهان با توجه به پتانسیل موجود | تیر ماه ۱۴۰۰

شدت کنترل شده و محدود است. در بسیاری از کشورها ارزیابی و پایشی نباشد. این روش مستلزم انتشار اطلاعاتی فروش است که باید توسط یک مقام نظارتی پذیرفته شود. برای جلوگیری از

• جدول شماره ۳- انواع مدل‌های پلتفرم‌های سرمایه‌گذاری جمعی

شماره	مدل	توضیحات
۱	مدل تضمین آستانه	حداقلی از سرمایه تعیین می‌شود و در صورت رسیدن میزان سرمایه‌گذاری به این مبلغ پروژه شروع می‌شود و در غیر این صورت مبالغ جمع‌آوری شده به سرمایه‌گذاران بازگردانده می‌شود. در اکثر مدل‌های دیگر، مدل تضمین آستانه رعایت می‌شود.
۲	مدل وام‌های کوچک	شخص بدون دخالت بانک به متقاضی سرمایه وام می‌دهد. پلتفرم اقساط بازپرداخت را از آغازگر پروژه دریافت می‌کند و به سرمایه‌گذار تحویل می‌دهد.
۳	سرمایه‌گذاری یا مدل سهام	سرمایه‌کورد نیاز اولیه به هزاران قسمت مساوی تقسیم شده و هر فرد تعدادی از واحدها را خریداری می‌کند و در سود و زیان سهام می‌شود.
۴	مدل هولدینگ	پلتفرم یک شرکت سرمایه‌گذاری و هولدینگ برای هر پروژه تاسیس می‌کند و اقدام به خرید شرکت می‌کند و بعد از به سرانجام رسیدن پروژه شرکت را به فروش می‌گذارد.
۵	مدل باشگاه	سهام مربوط به پروژه به صورت اوراق بهادار بین اعضای سرمایه‌گذار هم سو که باشگاه را سازماندهی می‌کنند توزیع می‌شود.

در مدل‌های متداول تامین مالی، که سرمایه‌گذاری توسط افراد متبحر یا بانک‌ها انجام می‌شود، پیش از سرمایه‌گذاری، ارزیابی‌های دقیق انجام شده و پس از آن، سرمایه‌گذاری انجام شده به دقت پایش می‌شود. در حالی که در میان انبوه افراد مشارکت‌کننده ممکن است هیچکس قادر به چنین ارزیابی و پایشی نباشد.

مردم را بخرد یا به بازار بورس وارد شده و از این طریق سهام در معرض عموم قرار داده و مشارکت‌کنندگان پاداش سرمایه‌گذاری خود را دریافت نمایند. نتایج مطالعات نشان داده که مشارکت‌کنندگان خرد بجز انگیزه‌های مادی، معمولاً انگیزه‌های غیرمادی نظیر پشتیبانی مستقیم از نوآوری و اشتغال برای جامعه نیز داشته و از اختیار گذاردن تجربیات خود برای رونق کسب و کار مورد حمایت نیز دریغ نمی‌کنند. به عبارتی، برای مشارکت‌کننده فرصت مشارکت و جزئی از پروژه مورد حمایت بودن ارزشمند است.

• ریسک‌ها و پاداش‌های کارآفرین (کسب و کار متقاضی تامین مالی):

کارآفرینی که در نظر دارد از مسیر تامین مالی جمعی وجوه مورد نیاز برای کسب و کار خود فراهم کند، کسب و کار خلاقانه خود را در معرض افشاء برای رقبا قرار می‌دهد. از اینرو چگونگی و میزان اطلاعاتی که باید از طریق درگاه تامین مالی ارائه دهد اهمیت پیدا می‌کند. چالش دیگر، مدیریت مشارکت با انبوهی از مردم است که انگیزه‌های متفاوتی برای اقدام خود دارند. شاید یکی از مهمترین عواملی که می‌تواند کسب و کار متقاضی تامین مالی جمعی را تحت الشعاع قرار دهد، سازوکار خروج مشارکت‌کنندگان از کسب و کار پس از طی دوره مشخص سرمایه‌گذاری باشد. از اینرو کسب و کارهای متقاضی باشد پتانسیل بالایی برای رشد کافی درآمدی طی مدت سرمایه‌گذاری انبوه مردم داشته

این بروکراسی و هزینه، برخی از پلتفرم‌ها با کمک گرفتن از پتانسیل سرمایه‌گذاران جمعی به عنوان اعضای یک باشگاه، اجتماعشان را سازماندهی می‌کنند. مقررات نظارتی باشگاه کمتر سختگیرانه است. چون اعضای این باشگاه‌ها به عنوان سرمایه‌گذاران واجد شرایط در نظر گرفته می‌شوند که نیاز به حمایت قانونی کمتری دارند.

• ریسک‌ها و پاداش‌های طرفین سرمایه‌گذاری جمعی

اصولاً سرمایه‌گذاری در مراحل اولیه کسب و کار (نوزادی و نوپایی)، ریسک ذاتی بالایی دارد. شکست درصد بالایی از شرکت‌های نوپا امری طبیعی است و در اینصورت مشارکت‌کنندگان متضرر خواهند شد. علاوه بر آن سهام این شرکت‌ها به سختی قابل ارزشگذاری است. حتی زمانی که شرکت نوپا موفق شود احتمالاً نیاز به سرمایه بیشتر برای رشد و پیشرفت خود دارد. انبوه مردم مشارکت‌کننده ممکن است از دوره‌های بعدی تامین مالی باخبر نشده و از اینرو با ریسک کاهش ارزش سهام یا اوراق خود مواجه شوند. در مدل‌های متداول تامین مالی، که سرمایه‌گذاری توسط افراد متبحر یا بانک‌ها انجام می‌شود، پیش از سرمایه‌گذاری، ارزیابی‌های دقیق انجام شده و پس از آن، سرمایه‌گذاری انجام شده به دقت پایش می‌شود. در حالی که در میان انبوه افراد مشارکت‌کننده ممکن است هیچکس قادر به چنین

معرفی روتن‌های سرمایه‌گذاری جمعی و راه کارهای گسترش آن در کتور و استان اصفهان با توجه به پتانسیل موجود | تیر ماه ۱۴۰۰

به عبارتی، مشارکت کنندگان، اعم از این که خود، مصرف کننده محصولی که برای آن سرمایه‌گذاری کرده اند باشند یا نباشند، در فرایند تجاری شدن ایده یا طرحی انتخابی ذینفع خواهند بود و در زمره اولین گروهی هستند که بی صبرانه منتظر به بازار رسیدن محصول مورد نظر و سودآوری آن هستند. لذا بسیاری از مشارکت کنندگان با انگیزه منافع بیشتر، تبدیل به داوطلبانی می شوند که در راستای توسعه محصول و سودآوری آن، خدماتی نظیر نوآوری در محصول، بازاریابی و نظایر آن نیز به کارآفرین ارائه می کنند.

• ریسک ها و پاداش‌های درگاه (واسطه تامین مالی):

بررسی دقیق درخواست‌ها و تشخیص برنامه های غیر عملی و کلاهبرداری های احتمالی، برای این گروه از بازیگران اکوسیستم تامین مالی جمعی اهمیت زیادی دارد. تخلف کسب و کارهای تامین شده و عدم انجام تعهدات، پیامدهای نامطلوبی برای درگاه در برداشته و اعتماد مردم به درگاه را کاهش داده و ردگاہ را با

باشند و یا برنامه ریزی مشخص و قابل اطمینانی برای جایگزینی سرمایه ها (به عنوان نمونه از طریق صندوق های سرمایه گذاری ریسک پذیر یا ورود به بازار بورس) انجام دهند. با این وجود، از آنجا که کسب و کارهای نوپا شانس کمتری برای دستیابی به منابع بانک یا تسهیلات دولتی و حتی منابع صندوق های سرمایه گذاری ریسک پذیر دارند، این شیوه تامین مالی بسیار مورد استقبال کارآفرین قرار گرفته است. در این روش، کارآفرینان بدون واسطه به سرمایه گذاران مرتبط می شود، لذا هزینه ناشی از دریافت تسهیلات که به کارآفرینان تحمیل می شود، در مقایسه با تامین مالی توسط اشخاص حقوقی نظیر بانک یا شرکت سرمایه گذاری کمتر است. همچنین، فاصله زمانی درخواست سرمایه تا زمان اعطای آن کاهش می یابد. علاوه بر آن میزان استقبال انبوه مردم از ایده کارآفرین، معیاری از مقبولیت ایده نوآورانه در بازار به دست می دهد که به جای خود گونه ای از سنجش اولیه بازار بوده و بسیار ارزشمند است.

• جدول ۴. پلتفرم های مطرح سرمایه گذاری جمعی

پلتفرم	کل سرمایه گذاری انجام شده	حامیان (نفر)	هزینه پلتفرم	مبلغ قابل پرداخت	نکات مهم
gofundme	۹ میلیارد دلار	۵۰ میلیون	۰٪	\$۰.۳٪+۲.۹٪	۱- امکان تنظیم سریع برداشت و واریز به طور متوسط ۲ تا ۵ روز کاری است. ۲- پشتیبانی حساب در سراسر فرآیند جمع آوری کمک مالی ۳- ابزارهای جمع آوری کمک های مالی آسان، راه اندازی را سریع می کنند (به عنوان مثال، برنامه تلفن همراه و ویژگی برتر افزودن ذینفع) ۴- ضمانت اهدای GoFundMe - در موارد بسیار نادر
INDIEGO-GO	۱.۵ میلیارد دلار	۱۰ میلیون	۵٪	\$۰.۳٪+۳٪	۱- ارائه "تامین مالی انعطاف پذیر" ۲- متخصص در عرضه محصولات سخت افزاری و فناوری ۳- ساعات پشتیبانی ایمیل منظم؛ پشتیبانی از استراتژی بازاریابی و کمپین
KICK-STARTER	۳ میلیارد دلار	۱۵ میلیون	۵٪	\$۰.۲٪+۳٪	متخصص در پروژه های خلاقانه با ویژگی سطح پاداش قوی
FUNDLY	۳۳۰ میلیون دلار	نامشخص	۴.۹٪	\$۰.۳٪+۲.۹٪	می توانید بلافاصله برداشت کنید و سپرده ها ۵-۲ روز کاری طول می کشد.

• منبع: سایت www.crowdfunding.com

معرفی روتن‌های سرمایه‌گذاری جمعی و راه‌کارهای گسترش آن در کشور و استان اصفهان با توجه به پتانسیل موجود | تیر ماه ۱۴۰۰

ضرر و زیان مواجه می‌سازد. از اینرو، بزرگترین چالش درگاه‌های تامین مالی، رعایت چارچوب‌های قانون است. علاوه بر آن هر چه نرخ موفقیت برنامه‌های اعلان شده توسط درگاه بالاتر باشد، اعتماد مردم افزایش یافته و تعداد مشارکت‌کنندگان افزایش خواهد یافت. از این‌رو بسیاری از درگاه‌های موجود، قبل از اعلان عمومی، با استفاده از تیم‌های خبره به ارزیابی برنامه‌های کسب و کار و شایستگی‌های متقاضیان (به ویژه در مدل مشارکت) پرداخته و تنها در صورتی که احتمال موفقیت بالایی را برای برنامه تشخیص دهند آن را پذیرش می‌نمایند.

با وجود، رشد روزافزون و تصاددی این درگاه‌ها در جهان، نشان از سودآوری این صنعت دارد معمولاً درگاه‌های تامین مالی جمعی، چند درصد از وجوه جمع‌آوری شده را به عنوان کارمزد برمی‌دارند. مواردی نیز دیده شده که مبلغ ثابتی برای ارائه از کارآفرینان صرفنظر از موفقیت یا عدم موفقیت اعلان عمومی دریافت می‌شود.

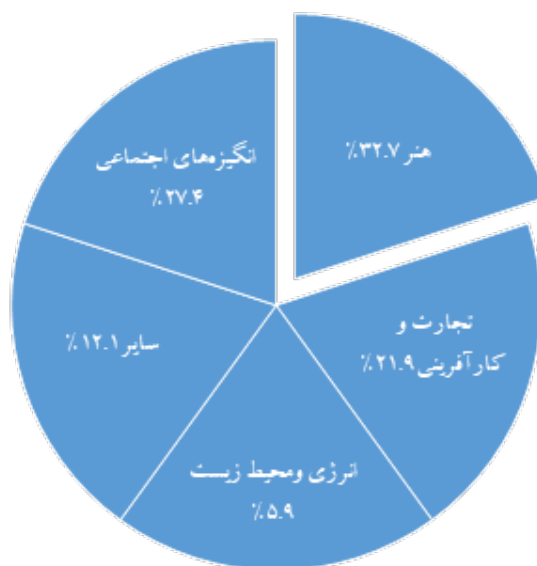
● بازار سرمایه‌گذاری جمعی در جهان

سرمایه‌گذاری جمعی دارای تاریخچه‌ای طولانی با چندین ریشه است. قرن‌هاست که کتاب‌ها سرمایه‌گذاری جمعی می‌شوند. نویسندگان و ناشران پروژه‌های کتاب را در طرح‌های پیش‌شماری یا اشتراک تبلیغ می‌کنند. این کتاب‌ها در صورتی نوشته می‌شود و منتشر می‌شود که تعداد زیادی از مشترکین آمادگی خود را برای خرید کتاب پس از انتشار اعلام کنند.

از مهم‌ترین سرمایه‌گذاری‌های جمعی انجام شده می‌توان به ساخت مجسمه آزادی نیویورک اشاره کرد در سال ۱۸۸۵، زمانی که منابع دولتی نتوانستند بودجه لازم برای ساختن این پایگاه تاریخی را فراهم کنند، یک کمپین تحت رهبری روزنامه‌ها کمک‌های مالی اندکی را از ۱۶۰۰۰۰ اهداکننده جذب کرد. و اسامی اهداکنندگان را نیز جهت تشویق سرمایه‌گذاران در

روزنامه‌های خود چاپ نمودند. سرمایه‌گذاری جمعی در اینترنت برای اولین بار در جوامع هنری و موسیقی مورد استفاده عمومی و رایج قرار گرفت. اولین نمونه قابل توجه تامین مالی جمعی آنلاین در صنعت موسیقی در سال ۱۹۹۷ بود، زمانی که طرفداران گروه راک بریتانیایی Marillion، ۶۰۰۰۰ دلار کمک مالی از طریق یک کمپین اینترنتی برای تضمین یک تور در ایالات متحده جمع‌آوری کردند. گروه متعاقباً از این روش برای تأمین بودجه آلبوم‌های استودیویی خود استفاده کرد. در صنعت فیلم، نویسنده/کارگردان مستقل مارک تاپیو کینز در سال ۱۹۹۷ وب‌سایتی را برای اولین فیلم بلند ناتمام خود به نام خبرنگاران خارجی طراحی کرد. در اوایل سال ۱۹۹۹، او بیش از ۱۲۵۰۰۰ دلار آمریکا را از طریق اینترنت از حداقل ۲۵ طرفدار جمع‌آوری کرده و بودجه لازم برای تکمیل فیلمش را در اختیار او قرار دادند. در سال ۲۰۰۲، کمپین «Free Blender» یک پیشگام اولیه تامین مالی جمعی نرم‌افزار بود. هدف این کمپین منبع‌باز کردن نرم‌افزار گرافیک رایانه‌ای ۳D Blender با جمع‌آوری ۱۰۰۰۰۰ یورو از جامعه بود و در عین حال مزایای بیشتری برای اهدای اعضا ارائه داد. اولین شرکتی که در این مدل تجاری شرکت کرد، وب‌سایت آمریکایی ArtistShare (۲۰۰۱) بود. با بلوغ مدل، سایت‌های تامین مالی جمعی بیشتری در وب ظاهر شدند مانند Kiva (۲۰۰۵)، Indiegogo (۲۰۰۸)، Kickstarter (۲۰۰۹)، GoFundMe (۲۰۱۰)، Microventures از اولین پلتفرم‌های سرمایه‌گذاری جمعی در جهان بودند. و اکنون هزاران پلتفرم سرمایه‌گذاری جمعی در جهان فعال است. در سال ۲۰۱۲ بیش از یک میلیون فعالیت در قالب‌های سرمایه‌گذاری جمعی در سراسر جهان تخمین زده شده است که ۲/۷ میلیارد دلار تولید داشته است. این رقم به ۵/۱ میلیارد دلار در سال ۲۰۱۳ رسید که تقریباً دو برابر سال ۲۰۱۲ است. تا این

● شکل ۲. سهم بخش‌های مختلف در سرمایه‌گذاری جمعی در سال ۲۰۱۷ - منبع جی پی مورگان

ز مهم‌ترین سرمایه‌گذاری‌های جمعی انجام شده می‌توان به ساخت مجسمه آزادی نیویورک اشاره کرد در سال ۱۸۸۵، زمانی که منابع دولتی نتوانستند بودجه لازم برای ساختن این پایگاه تاریخی را فراهم کنند، یک کمپین تحت رهبری روزنامه‌ها کمک‌های مالی اندکی را از ۱۶۰۰۰۰ اهداکننده جذب کرد. و اسامی اهداکنندگان را نیز جهت تشویق سرمایه‌گذاران در روزنامه‌های خود چاپ نمودند.

پلتفرم‌های سرمایه گذاری جمعی در ایران عموماً فعالیت خود را از سال ۱۳۹۹ به صورت جدی و به صورت زیر مجموعه شرکت فرابورس ایران آغاز نموده اند. این پلتفرم‌ها عموماً از مدل مشارکتی استفاده می‌کنند، و پروژه‌ها را مورد پذیرش قرار می‌دهند که دوره بازگشت سرمایه کوتاه مدت و حداکثر یک ساله داشته باشد.

تاریخ، فعال ترین بخش این بازار جهانی، هنر ۳۷/۷٪، انگیزه های اجتماعی ۲۷/۴٪، تجارت و کارآفرینی ۱۶/۹٪ و انرژی و محیط زیست ۵/۹٪ را تشکیل می دهند.

انتظار می رود که تامین مالی جمعی در سال ۲۰۲۵ به ۱ تریلیون دلار برسد. گزارشی در ماه مه ۲۰۱۴ که توسط مرکز تامین مالی جمعی مستقر در بریتانیا منتشر شد و با عنوان «وضعیت کشور در تامین مالی جمعی» منتشر شد، داده‌هایی را ارائه کرد که نشان می‌دهد در طول مارس ۲۰۱۴، بیش از ۶۰۰۰۰ دلار آمریکا به صورت ساعتی از طریق طرح‌های تامین مالی جمعی جهانی جمع آوری شده است. همچنین در این مدت، روزانه ۴۴۲ کمپین تامین مالی جمعی در سطح جهانی راه اندازی شد.

پتانسیل رشد آتی پلتفرم های تامین مالی جمعی به حجم تامین مالی آنها با سرمایه گذاری خطرپذیر نیز بستگی دارد. بین ژانویه ۲۰۱۷ و آوریل ۲۰۲۰ در سراسر جهان، ۹۹ دور تامین مالی سرمایه گذاری خطرپذیر برای پلتفرم‌های تامین مالی جمعی با بیش از نیم میلیارد دلار کل پول جمع آوری شده انجام شد. میانگین مبلغ هر دور تامین مالی سرمایه خطرپذیر برای تامین مالی جمعی ۵ میلیون دلار در ایالات متحده و ۱/۵ میلیون دلار در اروپا بین ژانویه ۲۰۱۷ و آوریل ۲۰۲۰ بود.

بازار سرمایه گذاری جمعی به خصوص در کشورهای در حال توسعه، در دوران طفولیت به سر می برد، اما بازار بالقوه قابل توجه است. تخمین زده می شود که ۳۴۴ میلیون خانوار در کشورهای در حال توسعه وجود دارند که قادرند سرمایه گذاری مشترک در مشاغل اجتماعی انجام دهند. این خانوارها درآمدی حداقل ۱۰۰۰۰ دلار آمریکا در سال کسب می کنند و می توانند حداقل سه ماه را پس انداز یا سرمایه گذاری کنند. این کشورها توانایی گسترش یافتن به ۹۶ میلیارد دلار آمریکا سرمایه گذاری جمعی در سال ۲۰۲۵ را دارند. بزرگترین پتانسیل در چین قرار دارد که تخمین زده می شود تا ۵۰ میلیارد دلار برسد و مابقی توسط شرق آسیا، اروپای مرکزی، آمریکای لاتین/ کارائیب و منطقه منا دنبال می شود.

• تامین مالی در کشورهای مسلمان:

در سال ۲۰۱۳، یک معلم روستایی مالزیایی (Liew Suet Li) موفق شد با استفاده از خدمات سایت تامین مالی جمعی pitchIN در مالزی، معادل ۳۸۷۰ دلار از سراسر جهان جهت خرید ۷۵۰ کتاب برای دانش آموزان خود دریافت کند. در حال حاضر بسیاری از کشورهای مسلمان دارای چنین درگاه‌هایی هستند. علاوه بر درگاه‌های کشورهای مسلمان، در برخی از کشورهای غربی نیز درگاه‌هایی در تلاش برای جذب وجوه مسلمانان، ادعای شرعی بودن خدمات خود را کرده اند. در جدول ۵ برخی از آنها فهرست شده اند.

• تامین مالی جمعی در ایران:

تامین مالی جمعی، مفهومی آشنا برای ایرانیان است؛ مفهومی شبیه به گلریزان پهلوانان که از قدیم الایام در جوامع محلی ما رایج بوده است. این سنت ایرانیان در رادمنشی و پهلوانی همواره یک افتخار بوده و بسیاری از شرق شناسان از این امر به نیکی یاد

می کنند به گونه ای که پروفیسور «مانول کوربن» محقق و دیرینه شناس و مردم شناس برجسته غربی آن را نمادی از زیباترین حرکت‌های بشری در زول تاریخ می داند که فقط مختص ایرانیان بوده است. در حال حاضر سنت گلریزان که تجلی اجرایی دستور دینی انفاق و نشانه ای از همدلی و انسجام اجتماعی است، بیشتر در جهت گره‌گشایی و رفع مشکلات مالی افادی که به دلایل غیرعامدانه دچار گرفتاری شده اند و یا در مان بیماران خاص استفاده می شود. در این روش عده زیادی از مردم مبالغی اندک (به نحوی که بار مالی چندانی برای آنها بوجود نیورد) را روی هم می گذارند تا هدف گلریزان تامین شود.

در دهه ۱۳۴۰ اولین صندوق های قرض الحسنه ایران توسط بازاریان تهران در مساجد و با الهام از سنت گلریزان بوجود آمد، هدف این صندوق ها کمک به ورشکستگان بازار بود. در حال حاضر صندوق های قرض الحسنه کارکردهای متفاوت اجتماعی و اقتصادی یافته و به عنوان یکی از ابزارهای مهم در تامین مالی اسلامی عمل می کنند.

• بررسی پلتفرم های سرمایه گذاری جمعی در ایران

پلتفرم های سرمایه گذاری جمعی در ایران عموماً فعالیت خود را از سال ۱۳۹۹ به صورت جدی و به صورت زیر مجموعه شرکت فرابورس ایران آغاز نموده اند. این پلتفرم‌ها عموماً از مدل مشارکتی استفاده می کنند، و پروژه ها را مورد پذیرش قرار می دهند که دوره بازگشت سرمایه کوتاه مدت و حداکثر یک ساله داشته باشد. چند پلتفرم محدود نیز در حوزه اهدا فعالیت می کند که بیشتر در زمینه امور خیریه فعالیت می کنند. مجموع سرمایه گذاری‌های انجام شده این پلتفرم‌ها بر اساس اطلاعات موجود در وب سایت‌هایشان تا تاریخ جمع آوری این پژوهش (۱۴۰۱/۰۵/۰۷) بالغ بر ۱,۶۴۷,۲۷۶,۰۰۰,۰۰۰ ریال بوده است که با توجه به این که این پلتفرم‌ها سابقه حدود یکساله دارند می تواند رقم چشمگیری باشد.

در ادامه سه پلتفرم کارن کراد، ققنوس و مهرانه را بر اساس مصاحبه‌هایی که با یکی از مسئولین این پلتفرم‌ها انجام شده است بررسی شده است. لازم به ذکر است دو پلتفرم کارن کراد و ققنوس بر اساس مدل مشارکت و پلتفرم مهرانه بر اساس مدل اهدای جمعی فعالیت می کنند.

• کارن کراد

تاریخ فعالیت ۱۳۹۹

اولین طرح ۱۴۰۰

روش سرمایه گذاری مشارکت در درآمد و به سرمایه گذار گواهی مشارکت داده می شود. اصل و سود در پایان دوره پرداخت می شود و تضمین سود وجود ندارد.

ضعف‌های مدل سرمایه‌گذاری جمعی انجام شده در ایران بر اساس اظهارات مصاحبه شونده عبارت اند از:

- این ابزار برای استارت آپ‌ها در ایران مقدور نیست چون مشارکت در درآمد هستیم و شرکت باید سابقه فروش داشته باشد و پروژه در بازه زمانی یکساله انجام شود.
- این ابزار بازار ثانویه ندارد و به همین دلیل نقدشوندگی آن

معرفی روتن‌های سرمایه‌گذاری جمعی و راه‌کارهای گسترش آن در کتور و استان اصفهان با توجه به پتانسیل موجود | تیر ماه ۱۴۰۰

• جدول ۵. پلتفرم‌های فعال سرمایه‌گذاری جمعی در ایران

شماره	نام پلتفرم	حوزه فعالیت	آدرس سایت	مجموع سرمایه‌گذاری‌های جمع‌آوری شده
۱	کارن کراد	پروژه‌های مشارکتی	karencrowd.com	۵۱۳,۶۸۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال
۲	دونگی	پروژه‌های مشارکتی	dongi.ir	۲۳۳,۰۴۲,۱۳۲,۰۰۰ ریال
۳	هم آفرین	پروژه‌های مشارکتی	hamafarin.ir	۴۶۱,۱۴۹,۶۴۳,۰۰۰ ریال
۴	ققنوس	پروژه‌های مشارکتی	crowdfunding.kuknos.ir	۲۱۸,۸۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال
۵	آی‌بی کراد	پروژه‌های مشارکتی	www.ibcrowd.ir	۲۱۸,۸۱۹,۰۰۰,۰۰۰ ریال
۶	مهربانه	اهدای جمعی	mehrabane.ir	۱۹۸,۰۰۰,۸۴۰,۴۵۸ ریال
۷	پارس فاندینگ	استارت آپ‌ها	parsfunding.com	
۸	زیما	اهدای جمعی در حوزه محیط زیست	zeema.org	۱۶۰,۸۰۰,۰۰۰
۹	راتا	پروژه‌های مشارکتی	ratacf.ir	
۱۰	رانکو	پروژه‌های مشارکتی	rungo.ir	
۱۱	ایده‌هاب	پروژه‌های مشارکتی	idehhub.com	
۱۲	خیرینه	اهدای جمعی	kheyline.ir	۶۲۶,۲۶۳,۰۰۰

• منبع: وب‌سایت‌های پلتفرم‌ها

کم است. برای معرفی بیشتر این ابزار شرکت کارن کراد به حضور در نمایشگاه‌ها، نشست‌های خبری و ... می‌پردازد. همچنین به تامین مالی بعضی از پروژه‌های پر بازدید مثل فیلم سینمایی بخارست پرداخته است. طرح رادیولوژی بهیار انجام شده و تسویه شده است. بقیه طرح‌ها در حال اجرا می‌باشد. مساحبه شونده: خانم قنبرپور، کارشناس ارزیابی کارن کراد.

• **مهربانه**
تاریخ شروع فعالیت: ۱۳۹۵

روش سرمایه‌گذاری جمعی: اهدای جمعی و امور خیریه خیریه‌های ثبت شده و مجوز دار طرح‌هایشان را در این پلتفرم بارگزاری می‌کنند و مردم آن طرح‌ها را تامین مالی می‌کنند. مهربانه از طریق درگاه‌های پرداخت نیز وجوه خیریه مردم را جمع‌آوری می‌کند. درآمد شرکت از طریق ۷٪ وجوه جمع‌آوری شده و کمک خیرین به پلتفرم انجام می‌گیرد. از مشکلات پلتفرم می‌توان به پروسه طولانی تمدید مجوزها که هر دو سال باید انجام گیرد اشاره کرد همچنین در مباحث مالیاتی شرکت بعضا با مشکل مواجه بوده است.

معرفی روتن‌های سرمایه گذاری جمعی و راه کارهای گسترش آن در کتور و استان اصفهان با توجه به پتانسیل موجود | تیر ماه ۱۴۰۰

• جدول ۶. برخی از پروژه های تامین مالی شده توسط پلتفرم کارن کراد

نام پروژه	میزان سرمایه (ریال)	تاریخ پایان پروژه	میزان جذب سرمایه	پیش بینی سود	محل پروژه
فیلم سینمایی بخارست	۴۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰	۱۴۰۲.۵.۱۸	۱۰۰٪	۴۲٪	تهران
تولید نانو پوشش چوب	۶.۶۹۰.۰۰۰.۰۰۰	۱۴۰۱.۸.۲۰	۱۰۰٪	۲۹٪	اصفهان
دستگاه ضد عفونی کننده الکسا	۱۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰	۱۴۰۱.۱۱.۱۲	۴۸٪	۴۲٪	تهران
رودیولوژی بهیار	۱۳.۷۵۰.۰۰۰.۰۰۰	۱۴۰۰.۵.۵	۱۰۰٪	۲۱٪	اصفهان

• منبع: وب سایت پلتفرم کارن کراد karencrowd.com

۶- دست پلتفرم ها در امور سرمایه گذاری جمعی بسته است و فقط می تواند طبق یک سری شرایط سخت پروژه ها را پذیرش کنند.

مصاحبه شونده: آقای موسی پور؛ مدیرمسئول

• سرمایه گذاری جمعی در استان اصفهان

طبق بررسی های صورت گرفته در این گزارش تا کنون پروژه هایی از طریق سرمایه گذاری جمعی مانند رادیولوژی بهیار و تولید نانو پوشش چوب در استان اصفهان انجام گرفته است. با توجه به دستور العمل فعلی فرابورس ایران تامین سرمایه از این روش برای شرکت های بزرگ بخصوص شرکت هایی که در بورس و فرابورس پذیرش شده اند منع شده است تا رقابت صرفا برای تامین سرمایه شرکت های کوچک و دارای طرح و ایده نو صورت پذیرد.

لذا کارآفرینان شرکت های کوچک و متوسط استان اصفهان می توانند از طریق پلتفرم های موجود به تامین مالی پروژه های خود اقدام نمایند و از این نوع تامین مالی که بروکراسی بسیار کوتاه تر از جذب منابع از سیستم بانکی دارد بهره مندند. پیشنهاد دیگری که در این زمینه می تواند بیان کرد. ایجاد پلتفرم ها و سکوها سرمایه گذاری جمعی استانی می باشد. که در این صورت به دلیل آشنایی بیشتر ایجاد کنندگان پلتفرم و مشارکت کنندگان با پروژه های استانی و ایجاد رقابت بین استان های مختلف شاهد رشد سرمایه های جذب شده از این روش در استان های مختلف

• جدول ۷. پروژه های تامین مالی شده توسط پلتفرم ققنوس

نام پروژه	موضوع طرح	سرمایه مورد نیاز	تاریخ پایان طرح	میزان جذب سرمایه
بولوکا	فناوری ساخت سریع مسکن	۵.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰	۱۴۰۱.۱.۵	۱۰۰٪
فیجیتال	محصول هوشمند آموزش کودک	۱۴.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰	۱۴۰۱.۱۰.۸	۱۰۰٪
PCR	دستگاه PCR	۱۵.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰	۱۴۰۲.۷.۲۸	۱۲٪

• منبع: وب سایت پلتفرم ققنوس crowdfunding.kuknos.ir

معرفی روتن‌های سرمایه‌گذاری جمعی و راه‌کارهای گسترش آن در کتور و استان اصفهان با توجه به پتانسیل موجود | تیر ماه ۱۴۰۰

علی‌الخصوص استان اصفهان باشیم.

موثری در موفقیت سرمایه‌گذاری جمعی باشد.

● پتانسیل شبکه‌های اجتماعی در سرمایه‌گذاری جمعی

آنچه در سرمایه‌گذاری جمعی جدید است و مزیت رقابتی نسبت به دیگر روش‌های سرمایه‌گذاری محسوب می‌شود، استفاده از ظرفیت شبکه‌های اجتماعی و دیگر جزئیات وب ۲ به خصوص عملکرد و بررسی شبکه و بازار است.

پیدایش و استقبال بسیار زیاد از پروژه‌های سرمایه‌گذاری جمعی در وب سایت‌های نظیر کیک استاتر، بیانگر اعتماد بالای افراد به یکدیگر در جامعه بوده و بالا بودن سرمایه اجتماعی است. از طرفی، اعتماد پدیده اجتماعی است که ناگهانی ایجاد نمی‌شود و بخش زیادی از آن بر اعتماد درونی افراد در ارتباطات اشتراکی شبکه‌های اجتماعی و همبستگی‌های جمعیتی، بدست می‌آید. بخش دیگر از اعتماد، از جریان اصلی وب سایت‌ها ایجاد می‌شود. این رفتارهای گروهی اعتماد به دیگران که بر اساس اطلاعات و علایم اجتماعی، ارائه شده شامل دانش اولیه شخص است. و فقط در یک سیستم بسیار واضح با امکان بازخورد نزدیک و سریع یعنی وب ممکن است.

با همه انعطاف‌پذیری که سرمایه‌گذاری جمعی دارد، با استناد به آمار کیک استاتر، تنها ۴۴ درصد از پروژه‌های این سایت به هدف خود دست پیدا کرده‌اند.

شواهد نشان دهنده ارتباط معنی‌داری بین موفقیت پروژه‌های راه‌اندازی شده و روابط اجتماعی است. بر اساس مطالعات انجام شده در شروع فعالیت کارآفرین، خانواده و دوستان از منابع مهم تامین سرمایه مرحله اولیه برای راه‌اندازی کسب و کار هستند. ۳۱ درصد از سرمایه‌های راه‌اندازی کسب و کار توسط خانواده و دوستان تامین می‌شود. علاوه بر حمایت مالی که توسط اعضای خانواده و دوستان انجام می‌شود، مشارکت آنها نقش راهنما و تبلیغ‌کننده برای دیگر شرکت‌کنندگان در بازار مالی را دارد. اگر دیگران مشاهده کنند که خانواده و دوستان حامی پروژه هستند برای آنها مشخص می‌شود که این پروژه قابل اعتماد و جذاب است. این واقعیت اثر اطلاع‌رسانی را تقویت می‌کند و به سرمایه‌گذاران امکان دسترسی به اطلاعات در مورد حمایت دوستان و خانواده‌شان را می‌دهد که می‌تواند از آن استفاده کنند.

بر اساس تحقیقات انجام شده بین دوستان در شبکه‌های اجتماعی و پروژه‌های موفقیت‌آمیز سرمایه‌گذاری جمعی، ارتباط وجود دارد. این پژوهش، بر اساس نمونه‌ای از پروژه‌های کیک استاتر با موضوع فیلم با مبلغ بالاتر از ۵۰۰۰ دلار بود. نتایج نشان داد که طرح پروژه با ۱۰ دوست دارای احتمال موفقیت ۹ درصد، با ۱۰۰ دوست دارای ۲۰ درصد احتمال موفقیت و با ۱۰۰۰ دوست احتمال ۴۰ درصد موفقیت را دارد. بنابراین به منظور بالا بردن احتمال موفقیت در تامین سرمایه، ایجاد ارتباط با شبکه‌های اجتماعی ضروری است و بهره‌گیری از پتانسیل شبکه‌های اجتماعی می‌تواند عامل

● موانع و محدودیت‌های سرمایه‌گذاری جمعی

علیرغم مزایای زیاد ملاحظه شده در خصوص سرمایه‌گذاری جمعی چالش‌هایی برای سرمایه‌گذاران وجود دارد.

● کلاهبرداری

منتقدان بیان می‌کنند که فضای سرمایه‌گذاری جمعی پس از ظهور چارچوب‌های تنظیمی مالی بسیار آزاد، ممکن است هدف ساده‌ای برای شیادان باشد.

● ارزیابی

مجموعه ارزیابی‌ها، کارآفرینان را قادر می‌سازد که تصمیم بگیرند چه مقدار سرمایه برای سرمایه‌گذاری پروژه مورد نیاز، پیشنهاد دهند. اگر ارزیابی پیش از کمپین انجام شود. به خاطر فرضیات اشتباه درباره توانایی ذهنی و اندازه و مقیاس بازار می‌تواند منجر به ارزیابی کم یا زیاد شود. برای ارزیابی بر اساس بازار، برخی پلتفرم‌ها اجازه درخواست سرمایه معطوف را می‌دهند، در حالی که دیگران سیستم مزایده بر روی سرمایه یا سهام را اجرا می‌کنند.

● پیگیری

ارتباط با گروه بزرگی از سهامداران نامتجانس دشوار است. به خصوص اگر همه آنها قدرت رای مساوی داشته باشند. این موضوع با توجه به شروع سرمایه‌گذاری یا خروج از آن می‌تواند در طول مذاکرات قسمت مشکل‌آفرین باشد. در حالیکه برخی پلتفرم‌های سرمایه‌گذاری جمعی از طریق استفاده از رسانه‌ها با اهداف خاص، مشکل را کم می‌کنند. به طور کلی، مدیران خوب باید بتوانند گروه بزرگ و ناهمگونی از سرمایه‌گذاران را مدیریت کنند.

● خطر سرمایه‌گذاری

حمایت از سرمایه‌گذاران خرد در برابر ریسک‌های فراوان یک مشکل بالقوه است. یک راه کار برای رفع این مشکل، معرفی استانداردهای قابل اعتماد برای کنترل داده در راه‌اندازی سرمایه‌گذاری و معیارهایی برای ریسک پذیرفته شده توسط سرمایه‌گذاران است. مفهوم ریسک قابل قبول در سرمایه‌گذاری جمعی برای اطلاع دادن دشوار خواهد بود.

● تاثیرات کسب و کار

تا زمانی که سرمایه‌گذاری جمعی بازارهای خصوصی را بدون سیستم گزارش دهی استاندارد مخاطب قرار می‌دهد، دستیابی به شفافیت بیش از تخصیص مبلغ سرمایه‌گذاری مشکل است. سرمایه‌گذاران باید درخواست تضمین کنند که شرکتی که در آن سرمایه‌گذاری می‌کنند حداقل تلاشش را برای این که اثرات منفی اجتماعی یا زیست

شواهد

نشان‌دهنده

ارتباط معنی‌داری

بین موفقیت

پروژه‌های

راه‌اندازی شده و

روابط اجتماعی

است. بر اساس

مطالعات انجام

شده در شروع

فعالیت کارآفرین،

خانواده و دوستان

از منابع مهم

تامین سرمایه

مرحله اولیه برای

راه‌اندازی کسب

و کار هستند. ۳۱

درصد از سرمایه

راه‌اندازی کسب و

کار توسط خانواده

و دوستان تامین

می‌شود.

•• وضع قانون

دولت‌ها باید قوانین مشاغل کوچک از تلفیق تا ورشکستگی را بازبینی و بروزرسانی کنند و قوانین باید نیاز حمایت از سرمایه‌گذار را با رشد سرمایه متعادل کنند و یک چارچوب خاص را برای سرمایه‌گذاری جمعی ایجاد کند تا سرمایه‌گذاران را برای استارت‌آپ‌ها و مشاغل کوچک و جذب پول جمعیت‌های پراکنده تشویق کند. قوانین نباید خیلی سختگیرانه باشند، چون ممکن است شرکت‌ها را به سوی اقتصاد خاکستری سوق دهد.

•• تکنولوژی

به منظور سرمایه‌گذاری مشترک برای کار، افراد باید به پهنای باند اینترنت یا شبکه داده‌ای موبایل قابل اعتماد دسترسی داشته باشند. فناوری به تسهیل ارتباطات جاری میان سرمایه‌گذاران و کارآفرینان می‌پردازد.

•• اجتماعی

افراد دورن یک کشور باید به طور موثر با شبکه‌های اجتماعی آنلاین درگیر شوند چرا که مهمترین محرک فعالیت‌های سرمایه‌گذاری جمعی، شبکه‌های اجتماعی است. شبکه باید فرصت‌ها را مورد آزمون قرار دهد تا امکان ظهور خرد جمعی فراهم شود. اجتماع باید وسیله نفوذ رویدادهای آغازگران پروژه و پشتوانه مالی جامعه برای حمایت از کارآفرینان شود و چرخه اعتماد را ایجاد کند.

•• فرهنگی

بخش خصوصی باید به منظور کمک به ایجاد کانال‌های

محیطی در سراسر زنجیره تامین وجود نداشته باشد انجام می‌دهد. پلتفرم سرمایه‌گذاری جمعی می‌تواند شامل شرایط مناسب در کوشش پیوسته مقتضی خود باشد.

•• پتانسیل‌ها و پیش‌نیازهای سرمایه‌گذاری جمعی

• پتانسیل هدایت سرمایه به بخش‌های مولد از طریق سرمایه‌گذاری جمعی
با توجه به مطالب آورده شده در این پژوهش و آشنایی با روش‌های سرمایه‌گذاری جمعی می‌توان به این نتیجه رسید که سرمایه‌گذاری جمعی می‌تواند روشی جهت جذب سرمایه‌های خرد مردم به فعالیت‌های مولد اقتصادی و تولیدی باشد. به دلیل تنوع روش‌های سرمایه‌گذاری جمعی می‌توان افراد مختلف را با ویژگی‌های مختلف اعم از ریسک‌گریز و ریسک‌پذیر تشویق به حضور در این نوع سرمایه‌گذاری نمود به این نحو که افراد ریسک‌گریز می‌توانند از روش وام‌های کوچک و افراد ریسک‌پذیر از روش‌های مشارکت و خرید سهام استفاده کنند.

•• پیش‌نیازها

بازارهای سرمایه‌گذاری جمعی در بسیاری از کشورها برای چندمین سال پیاپی با موارد کمی از گزارشات کلاهبراری همراه بوده است. اما هنگامی که بازار گسترش می‌یابد، به طور اجتناب‌ناپذیری تلاش‌هایی برای دور زدن قوانین و کلاهبرداری از سرمایه‌گذاران خواهد شد. این خطرات ممکن است از طریق قانون، تکنولوژی، رویکردهای اجتماعی و فرهنگی کاهش یابد.

معرفی روش‌های سرمایه‌گذاری جمعی و راه‌کارهای گسترش آن در کتور و استان اصفهان با توجه به پتانسیل موجود | تیر ماه ۱۴۰۰

فعالیت می‌کنند. مجموع سرمایه‌گذاری‌های انجام شده این پلتفرم‌ها بر اساس اطلاعات موجود در وب‌سایت‌هایشان تا تاریخ جمع‌آوری این پژوهش (۱۴۰۱/۰۵/۰۷) بالغ بر ۱,۶۴۷,۲۷۶,۰۰۰,۰۰۰ ریال بوده است. که با توجه به این که این پلتفرم‌ها سابقه حدود یکساله دارند می‌تواند رقم چشمگیری باشد.

در ادامه با توجه به مباحث مطرح شده راهکارها و پیشنهادهایی جهت گسترش سرمایه‌گذاری جمعی ارائه می‌شود:

● یکی از اهداف گسترش سرمایه‌گذاری جمعی حمایت از استارت‌آپ‌ها و تامین مالی آن‌هاست. قوانین پلتفرم‌های سرمایه‌گذاری جمعی بیشتر آن‌ها را به تامین مالی شرکت‌های قدیمی سوق می‌دهد. دستورالعمل‌ها طوری اصلاح شود که استارت‌آپ‌ها نیز بتوانند سهم بزرگ‌تری در این نوع روش تامین مالی داشته باشند.

● برای ایجاد نقدشوندگی بیشتر در پلتفرم‌های سرمایه‌گذاری جمعی می‌توان برای این ابزار بازار ثانویه تعریف کرد تا خریداران گواهی‌های مشارکت زودتر از سرسید و با توجه به پیشرفت پروژه گواهی خود را بفروشند و به تامین مالی مجدد بپردازند. در صورت وجود بازار ثانویه خریداران بیشتری نیز به دلیل نقدشوندگی بهتر جذب این ابزار نوین می‌شوند

● معرفی بیشتر این ابزار نوین از طریق رسانه‌های جمعی، شبکه‌های اجتماعی، رسانه‌های بخش خصوصی و ...

● به دلیل تازگی این ابزار سرمایه‌گذاری دستورالعمل‌های آن هنوز کامل نشده است و در بعضی از موارد شفاف نیست. لازم است هر چه سریع‌تر این دستورالعمل‌ها مورد بازنگری قرار گیرد و نقاط ضعف آن از بین برود.

● دولت باید قوانین مشاغل کوچک از تلفیق تا ورشکستگی را بازبینی و بروزرسانی کند و قوانین باید نیاز حمایت از سرمایه‌گذار را با رشد سرمایه متعادل کنند و یک چارچوب خاص را برای سرمایه‌گذاری جمعی ایجاد کند تا سرمایه‌گذاران را برای استارت‌آپ‌ها و مشاغل کوچک و جذب پول جمعیت‌های پراکنده تشویق کند. قوانین نباید خیلی سختگیرانه باشند، چون ممکن است شرکت‌ها را به سوی اقتصاد خاکستری سوق دهد.

● به منظور سرمایه‌گذاری مشترک برای کار، افراد باید به پهنای باند اینترنت یا شبکه داده‌ای موبایل قابل اعتماد دسترسی داشته باشند. فناوری به تسهیل ارتباطات جاری میان سرمایه‌گذاران و کارآفرینان کمک می‌کند.

● بخش خصوصی باید به منظور کمک به ایجاد کانال‌های مناسب رشد کسب و کار که می‌توانند فرصت سرمایه‌گذاری بالقوه باشند به کار گرفته شود این رشد باید با ایجاد و بهره‌برداری از فضای همکاری، انکوباتورها و شتاب‌دهنده‌ها فراهم شود. با فراهم کردن فضای فیزیکی، مشاوره، فرصت‌های یادگیری برابر و آزمایش مناسب بازار محصول رسمی، سرمایه‌گذاری جمعی، ایجاد ریسک و دیگر خدمات حمایتی، بخش خصوصی می‌تواند به طور قابل توجهی فرهنگ کارآفرینی را بالا ببرد.

مناسب رشد کسب و کار که می‌توانند فرصت سرمایه‌گذاری بالقوه باشند به کار گرفته شود این رشد باید با ایجاد و بهره‌برداری از فضای همکاری، انکوباتورها و شتاب‌دهنده‌ها فراهم شود. با فراهم کردن فضای فیزیکی، مشاوره، فرصت‌های یادگیری برابر و آزمایش مناسب بازار محصول رسمی، سرمایه‌گذاری جمعی، ایجاد ریسک و دیگر خدمات حمایتی، بخش خصوصی می‌تواند به طور قابل توجهی فرهنگ کارآفرینی را بالا ببرد. تا زمانی که هر یک از این کنترل‌های خطر به تنهایی می‌تواند با هم کار کند چارچوبی تقویت‌کننده برای محافظت از سرمایه‌گذاران ارائه می‌کنند و ریسک شکست کاهش می‌یابد.

● جمع‌بندی و بیان راه‌کارها

در حال حاضر با توجه به ظرفیت‌های ایجاد شده در فضای مجازی و وجود شبکه‌های اجتماعی، روش نوینی در سرمایه‌گذاری بیرونی بوجود آمده است. امروزه در دنیای زندگی می‌کنیم که استفاده از فضای مجازی در پیشرفت معاملات تجاری و کسب و کار بسیار چشمگیر و ملموس است و به کارگیری فضای وب در بخش‌های مختلف شرکت‌های تجاری به عاملی جدایی‌ناپذیر مبدل شده است. توسعه تجارت الکترونیک و فناوری اینترنتی فرصت‌های جدیدی را در مدل‌های تامین سرمایه ایجاد کرده است.

سرمایه‌گذاری جمعی آخرین حلقه در عصر کنونی برای تامین خارجی سرمایه، به جای استفاده از وام‌های بانکی، فرشتگان کسب و کار و سرمایه‌گذاری مخاطره‌پذیر است. این گروه که معمولاً کاربران اینترنتی هستند با هدف حمایت جمعی، شکل گرفته و با پرداخت بخشی یا تمام هزینه سرمایه‌گذاری مورد نظر جهت اجرای یک ایده یا انجام یک پروژه، از افراد ایده‌دهنده حمایت می‌کنند. روش‌های سرمایه‌گذاری جمعی را می‌توان به ۵ دسته اهدای جمعی، حمایت جمعی، پیش‌فروش جمعی، وام‌دهی جمعی و خرید سهام جمعی طبقه‌بندی کرد.

اولین شرکتی که در این مدل تجاری شرکت کرد، وب‌سایت ایالات متحده ArtistShare (۲۰۰۱) بود. با بلوغ مدل، سایت‌های تامین مالی جمعی بیشتری در وب ظاهر شدند مانند Kiva (۲۰۰۵)، Indiegogo (۲۰۰۸)، Kickstarter (۲۰۰۹)، GoFundMe (۲۰۱۰)، Microventures از اولین پلتفرم‌های سرمایه‌گذاری جمعی در جهان بودند.

پلتفرم‌های سرمایه‌گذاری جمعی در ایران عموماً فعالیت خود را از سال ۱۳۹۹ به صورت جدی و به صورت زیر مجموعه شرکت فرابورس ایران آغاز نموده‌اند. این پلتفرم‌ها عموماً از مدل مشارکتی استفاده می‌کنند، و پروژه‌ها را مورد پذیرش قرار می‌دهند که دوره بازگشت سرمایه کوتاه مدت و حداکثر یک ساله داشته باشد. چند پلتفرم محدود نیز در حوزه اهدا فعالیت می‌کند که بیشتر در زمینه امور خیریه